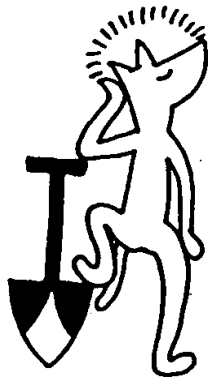

2016 – JUBILEUM ZALOŽENÍ ŘÁDU KAZATELŮ 2016

„Běda nám, kdybychom nehlásali evangelium!“ (srov. 1 Kor 9,16)

O B S A H

Jubileum založení řádu	1
Setkání Magistra Řádu s dominikánskou rodinou	5
Zprávy z provincie	7
Prosby o modlitby	10
Laická sdružení sv. Dominika	11
Krystal OP	13
Nové knihy	14
Salve	15
Res Claritatis	16
R. Dacík: Náboženství a život	16
Nekrologium	18
T. Machula: 24 tomistických tezí	20

OPUSCULUM

Měsíčník České dominikánské rodiny

Vydává Kazatelské středisko

České dominikánské provincie

Adresa redakce:

Dagmar Ester Kopecká

Na Zličově 221/8, 152 00 Praha 5

tel./fax: 251 554 669; e-mail: ester@op.cz

č. účtu: 122918389/0800 (ČS) var. symbol 332

Roční předplatné (11 čísel) včetně poštovného je 250 Kč.

Internet: opusculum.op.cz

Uzávěrka dalšího čísla: 25. 6. 2009

2009 – „Na počátku bylo Slovo“ (Jan 1,1):
Svatý Dominik, kazatel milosti

APOŠTOLSKÝ ŽIVOT

Život roztržený vedví pro druhé

(Z listu magistra řádu T. Radcliffa „Slib života“)

Dominikánský život je především životem apoštolským. Zjednodušeně by to mohlo být chápáno tak, že dobrý dominikán by měl být vždy zaneprázdněný, nějak apoštolsky činný. Jenže apoštolský život netkví ani tak v tom, co děláme, ale v tom, jací jsme. Jsme přeci těmi, kteří jsou povoláni „žít život apoštolů v podobě, jakou mu dal sv. Dominik“. (1) Když se Diego setkal s cisterciáckými legáty poslanými kázat Albigenským, řekl: „*Jděte skromně, učte a jednejte podle příkladu našeho milovaného Mistra, putujte pěšmo bez stříbra a zlata, napodobujice ve všem život apoštolů*“. (2) Být apoštolem znamená žít apoštolát, nikoli jej vykonávat jako zaměstnání.

Základním rysem apoštolského života je to, že se jím podílíme na životě samotného Pána. Apoštolové jsou ti, kteří jej doprovázeli „*po celou tu dobu, kdy Pán Ježíš mezi námi žil*“ (Sk 1, 21). Pán je povolal, putovali s ním, odpočívali a modlili se s ním, diskutovali s ním a byli jím vysláni do světa. Sdíleli život s tím, který je *Emmanuel, Bůh s námi*. Vrcholem tohoto jejich života byla účast na poslední večeři, na ustanovení svátosti chleba života. Ačkoli jeden z nich tuto hostinu předčasně opustil, protože toho měl moc na práci!

Apoštolský život je tedy více než rozličné apoštolské aktivity, jimž se věnujeme. Je to způsob života. Yves Congar OP napsal o kázání, že je to „*povolání, které je podstatou mého života a mého bytí*“. (3) Jestli nás tedy apoštolské aktivity zaměstnávají natolik, že nám nezbyvá čas na modlitbu a společné stolování s našimi bratry, na to, abychom s našimi bratry sdíleli jejich život, pak nejsme apoštolové v plném smyslu slova, byť bychom byli

sebevíce zaneprázdnění. Mistr Eckhart napsal: „*Lidé by se neměli tolik starat o to, co by měli dělat, ale spíš o to, čím by měli být. Jestliže budeme dobří my a naše cesty, pak i to, co budeme dělat, bude zářící.*“ (4) Dominik byl kazatel celou svou bytostí.

Takovýto apoštolský život nás však nezbytně uvnitř bolestivě rozpíná, vleče různými protikladnými směry. To je jeho bolestí a zdrojem jeho plodnosti. Neboť Boží Slovo, jehož život apoštolové sdílí, dostihuje i to, co je od Otce nejvíce vzdálené, a objímá to. Podle Eckharta zůstává Slovo v jednotě s Otcem a zároveň vře ve světě. Nic lidského mu není cizí. Boží život se doširoka otevírá, aby našel prostor pro vše, čím jsme. Stal se nám podobným ve všem kromě hříchu. Vzal na sebe naše pochybnosti a obavy, prožil si naši zkušenost s absurditou, poušť, na niž vše ztrácí význam.

Máme-li tedy žít naplno apoštolský život, musíme být doširoka otevření, roztržení pro svět. Být kazatelem neznamená jen vyprávět lidem o Bohu. Znamená to, že v sobě, ve svém nitru zažíváme onu vzdálenost mezi Božím životem a životem těch, kteří jsou Bohu nejvzdálenější, nejvíce odcizení a zranění. Můžeme přinášet slovo naděje, jen když zevnitř nahlédneme bolest a zoufalství těch, jimž kážeme. Nemůžeme mít pro ně slovo soucitu, jestliže jejich pády a pokušení neznáme alespoň nějak jako své vlastní. Nemůžeme lidem přinášet slovo, které jejich životu dodá smysl, aniž bychom sami nebyli nějak zasaženi jejich pochybnostmi, aniž bychom zahlédli sami propast, která se v nich rozevírá. Vybavuje se mi v této souvislosti např. jeden můj francouzský spolubratr, který po dni věnovaném výuce teologie a vědecké práci, vycházel v noci do ulic mezi prostitutky, aby vyslechl jejich stesky a trápení a nabídl jim slovo naděje. Není divu, že my, dominikáni, máme od počátku špatnou pověst! To je riziko našeho povolání. Jordán z Rivalto ve 14. století vyzýval lidi, aby nebyli příliš přísní na bratry, připadají-li jim poněkud „umounění“. To je část našeho povolání: „*Když pobývají mezi lidmi a hledí na věci tohoto světa, není možné, aby se sami trochu neuspínili. Jsou to muži z masa a krve, jako vy, a jsou plněm rozpuku mláď, je to zázrak, že jsou tak čistí, jak jsou. Tohle není místo pro mnichy!*“ (5)

Apoštolský život nám tedy nenabízí vyrovnaný a zdravý životní styl, s vyhlídkou na úspěšnou kariéru. Spíše naši rovnováhu rozbíjí, vrhá nás právě k opačnému stylu života. Následujeme-li Boží Slovo tímto způsobem, jsme zcela vyprázdnění, doširoka otevření, a tak se v nás vytváří prostor a ticho,

v němž se může narodit nové slovo, jako by to bylo poprvé. Jsme lidmi víry, kteří se snaží otevřít svá srdce těm, kteří nevěří. Občas si nebudeme sami úplně jisti, co to všechno znamená. Jsme jako apoštolové, kteří byli povoláni Kristem a šli s ním do Jeruzaléma, protože věděli, že jen on má slova věčného života. A přece se dohadovali, kdo z nich je největší a často neměli ani potuchy o tom, kam vlastně jdou.

Apoštolský život nás vyzývá, abychom žili v napětí. Slíbili jsme, že své životy budeme rozvíjet spolu se svými dominikánskými bratry a sestrami. „*Od té doby pro nás být člověkem, být sám sebou znamená být jedním z bratří kazatelů, nemáme jiný životní příběh.*“ (6) Tady je náš domov a nemůžeme mít jiný. Ale impuls apoštolského života nás pudí na různá místa ve světě. Mnoho našich bratří přivedl do industriálního světa, do světa továren a odborového hnutí. Jiné přivedl na univerzity. Vede nás i do kybernetického světa na Internetu. Nový projekt francouzských dominikánů, *Jubilatio*, nás zavádí mezi mladé lidi. Na Benínách provozujeme ekologickou farmu. Jsme přítomni ve světě islámu a judaismu. Toto mnohostranné volání a vnitřní napětí náš život vnitřně roztrhává, a tak si uvědomujeme, že jediný život, který máme, není naplánován a budován námi, ale že jsme jej dostali jako každodenní dar, jako *chléb života*, který nám Dominik slíbil.

Poznámky:

- 1 Základní konstituce IV.
- 2 Cernai 21, citován Tugwellem (ed), Dominik, Londýn 1997, str. 125
- 3 Dominican Ashram, březen 1982, „Jaké mám povolení říkat to, co říkám?“, str. 10
- 4 Die deutsche Predigten und lateinischen Werke, Stuttgart 1936, sv. V, str. 197
- 5 Prediche del Beato Giordano da Rivalto ed A.M. Biscioni e D.M. Manni, Firenze 1739, str. 9
- 6 Herbert McCabe OP, God Matters London 1987, "On being Dominican", str. 240

MODLITBA JUBILEA

*Bože milosrdenství,
ve své věčné moudrosti jsi povolal svého služebníka Dominika, aby se vydal na cestu víry jako poutník a kazatel milosti.*

Se Slovem tvé sladké Pravdy v srdci a na rtech zval Dominik první sestry a bratry, aby se k němu připojili a vedli život kontemplativní poslušnosti ve službě svatého kázání.

Připomínáme si toto jubileum a prosíme tě: vdechni znovu do našich srdcí a myslí Ducha vzkríšeného Krista a obnov nás, abychom věrně a radostně hlásali evangelium pokoje. Skrze téhož Krista, našeho Pána. Amen.

Témata dalších roků přípravy na jubileum

2010 „Jak mohou hlásat, jestliže nebyli posláni?“ (Řím 10,15): Poslání kázat

2011 „Všichni slyšíme, jak našimi jazyky hlásají velké Boží skutky“ (Sk 2,11): Kázání a kultura / Komunitní kázání

2012 „Jdi k mým bratřím a oznam jim...“ (Jan 20,17): Ženy dominikánky a kázání

2013 „Ať se mi stane podle tvého slova“ (Lk 1,38): Maria: kontemplace a kázání Slova

2014 „Vaši synové i vaše dcery budou prorokovat, vaši starci budou mít sny, vaši jinoši budou mít proročká vidění“ (Joel 3,1): Dominikánští laici a kázání

2015 „Když vytrváte v mém slovu, budete opravdu mými učedníky. Poznáte pravdu, a pravda vás osvobodí“ (Jan 8,31-32);
„To je ta svoboda, ke které nás osvobodil Kristus“ (Gal 5,1): Dominik: řízení, spiritualita a svoboda

2016 „Běda nám, kdybychom nehlásali evangelium!“ (srov. 1 Kor 9,16): Řád bratří kazatelů: včera, dnes a zítra

<http://curia.op.org/jubilee>

Setkání magistra Řádu s dominikánskou rodinou

Milé sestry a milí bratři
dominikánské rodiny!

Ve dnech od 3. 6. do 12. 6. 2009 bude naši Českou dominikánskou provincii kanonicky vizitovat Magistr řádu fr. Carlos Azpíroz Costa OP a jeho socius pro střední a východní Evropu fr. Wojciech Delik OP.

Součástí vizitace jsou i setkání s dominikánskou rodinou, která se uskuteční v Praze, Plzni a Olomouci.

V Praze ve čtvrtek 4. června 2009

18:30 konventní mše svatá v kostele sv. Jiljí

19:15 nešpory v kostele

19:45 setkání s dominikánskou rodinou v prostorách kláštera

V Plzni v pátek 5. června 2009

18:00 konventní mše svatá v kostele PM Růžencové

V Olomouci v pondělí 8. června 2009

18:00 konventní mše svatá, nešpory v kostele Neposkvrněného početí PM

19:00 setkání s dominikánskou rodinou v prostorách kláštera

Všechny členy dominikánské rodiny a přátele řádu srdečně zvu na setkání s otci vizitátory. Na setkání není nutné se přihlašovat. Vyberte si prosím místo a termín, který Vám nejlépe vyhovuje, a přijďte, i kdybyste se mohli účastnit jen částečně.

V Praze 4. května 2009

Ve sv. Otci Dominiku

fr. Benedikt Mohelník OP
provinciál

ZPRÁVY Z PROVINCE PŘEDPLATNÉ OPUSCULA 2009

Roční předplatné (11 čísel včetně poštovního) na rok 2009 činí **250 Kč**. Můžete ho uhradit složenkou nebo bankovním převodem na účet č. 122918389/0800 (ČS) var. symbol 332. Upřednostňujeme platbu bankovním převodem. **!! Odběratele, kteří předplatné ještě neuhradili a nemají možnost platit bankovním převodem, prosíme o urychlené zaplacení. Sídlo redakce se výhledově bude stěhovat a může nastat problém s doručováním pošty. !!** S díky redakce.

KALENDÁŘ AKCÍ

- **4. - 12. 6. 2009** Kanonická vizitace provincie
- **24. 7. - 2. 8. 2009** Letní misie v Rakovníku
- **10. 10. 2009** Setkání české dominikánské rodiny v Hradci Králové
- **23. - 25. 10. 2009** Setkání formátorů LSsD ve Vranově u Brna

SLUŽBY PROVINCIALÁTU

Při zachování čísla pevné linky na provinciálát bylo zřízeno i číslo mobilní: +420 602 592 174. Tento mobil bude obsluhovat sekretářka provinciála Anežka Bachnová. Jako číslo na provinciálát prosím používejte přednostně toto mobilní číslo. Návštěvu otce provinciála je třeba vždy domluvit předem.

KAZATELSKÉ STŘEDISKO

Tým Kazatelského střediska se schází každé 3. pondělí v měsíci (vyjma prázdnin) v klášteře sv. Jiljí v Praze. Příští setkání se bude konat 15. 6. 2009 od 17:00 h. v kostele sv. Jiljí a pak ve velké hovorně.

PRAŽSKÝ KONVENT

Husova 234/8, 110 00 Praha 1
tel. 224 218 442, fax: 224 218 443
e-mail: paha@op.cz, sv.jilji@op.cz; jilji.op.cz
<http://praha.op.cz>

Setkávání po nedělních bohoslužbách

Každou neděli je příležitost k setkání po mši svaté v 9:30 a 18:30 ve velké hovorně kláštera, která je otevřena 1,5 hodiny po skončení bohoslužby. Všichni jste srdečně zváni.

Vyučování katechismu

Příprava na přijetí svátostí křtu a biřmování i vzdělávání ve víře pro zájemce probíhá každé úterý po nešporách (cca od 19:30) v klášteře na faře pod vedením fr. Romualda.

Přednášky

Duchovní život podle P. Garrigou-La-grange. Pravidelné přednášky o Jordána OP se konají každý čtvrtek po nešporách (cca od 19:45) v čítárně kláštera.

Mariina legie

Pravidelná setkání našeho prezidia „Neposkvrněné Početí“ se konají každou neděli ve velké hovorně kláštera. Začátek je vždy v 16 hod., zvonek č. 53.

Společenství modlitby

Schází se každou středu od 19:45 na velké hovorně. Je otevřeno všem zájemcům. Po katechezi a dotazech následuje po 21. hod.

adorace Nejsvětější Svátosti v kostele sv. Jiljí do 22 hod.

Schola Egidiana

Ženský vokální soubor věnující se zpěvu gregoriánského chorálu. Pravidelné zkoušky každou středu od 17:00 nebo 17:30 ve velké hovorně kláštera, navazuje na ně mše sv. (v 18:30) v kostele sv. Jiljí. Přístup hlavním vchodem kláštera, zvonit na velkou hovornu.

Hudba u sv. Jiljí

6. 6. 16:00 Farní varhanní koncert

Program: Scarlatti, Vivaldi, Bixi, Bach, Zelenka, Chaloupský. Varhany: Petr Chaloupský. Vstupné dobrovolné

7. 6. 18:30 Slavnost Nejsvětější Trojice

Antifony ke slavnosti, chorální i lidový zpěv
Zpívá: Schola dominicana
Varhany: Petr Chaloupský

11. 6. 18:30 Slavnost Těla a krve Páně

P. Chaloupský: ordinárium no. 5 (Ambrosiano) a moteta ke slavnosti (Ecce Panis, Ave verum...). Zpívá: Schola dominicana
Varhany: Petr Chaloupský

19. 6. 18:30 Slavnost Nejsv. Srdce Ježíšova

P. Chaloupský: ordinárium no. 2 a moteta ke slavnosti, chorální i lidový zpěv.
Zpívá: Schola dominicana
Varhany: Petr Chaloupský

24. 6. 18:30 Slavnost Narození sv. Jana Křtitele

Latinská mše sv./Gregoriánský chorál
Zpívá: Schola egidiana
Diriguje: Kateřina Bartošová
varhany: Petr Chaloupský

29. 6. 18:30 Slavnost sv. Petra a Pavla, apoštolů

Jiří Družecký (1745-1819): MISSA B-dur
zpívají: Cantores Pragensis
hraje: Ventova dechová sekce
diriguje: Tomáš Čechal
Varhany: Petr Chaloupský

středy 18:30 Latinská mše svatá

Gregoriánský chorál
Zpívá: Schola Aegidia
řídí: Katerina Bartošová
varhany: Petr Chaloupský
aktuální program na <http://jilji.cz>

PLZEŇSKÝ KONVENT

Jiráskovo nám. 30, 326 00 Plzeň 26
tel. 377 241 660, fax: 377 447 882
e-mail: plzen@op.cz; plzen.op.cz

4. 6. 19:15 další přednáška z biblického cyklu teologa P. Mgr. Tomáše Pospíšila OP – v sále konventu

7. 6. 15:00 Pravidelný „Čaj o třetí“ s úvodní přednáškou na téma „Teologie těla“ – v sále konventu

18. 6. 19:30 cyklus přednášek „Člověk a příroda“ – „Filozofie živé přírody“. Přednáší Doc. Zdeněk Kratochvíl, PhD., v sále konventu. Cyklus bude pokračovat v září 2009.

27. 6. pouť k hlavní dominikánské světici do Jablonného v Podještědí. Odjezd autobusu je v 6 hod. od našeho kostela na Jiráskově náměstí. Autobus bude přistaven v 5:45 hod. Předpokládáný příjezd ve 20 hod. Provázet nás bude P. Augustin Prokop OP. Přihlášky na schůzkách farní charity každé úterý od 17 do 19 hodin v přízemní místnosti vedle knihovny v konventu nebo kdykoli v sakristii kostela. Cena pouti 450,- Kč.

ŽIVÝ RŮŽENEC

Zveme všechny členy a přátele dominikánské rodiny k zapojení do živého růžence za mír a za rodiny. Zájemci se mohou přihlásit na adrese: fr. Irenej Šiklar OP, Klášter dominikánů, Husova 8, 110 00 Praha 1, irenej@op.cz
fr. Irenej OP, promotor pro růžence

Dominikánský klášter sv. Kříže ve Znojmě srdečně zve na přednáškový cyklus PhDr. Efréma Jindráčka, OP:

Křesťanská mystika jako normální cesta ke svatosti.

Přednáškový cyklus představuje seznámení se s principy duchovního života založeného na rozvoji ctností a darů Ducha svatého prostřednictvím vnitřní modlitby. Obsah přednášek usiluje o základní syntézu klasiků katolické mystiky. Náročnost výkladu je vždy přizpůsobena účastníkům a po každém setkání následuje volná diskuse.

Setkání se uskuteční každou první středu v měsíci. Začátek v 16:30 h v kapitulním sále kláštera.

Vchod přes barokní budovu kláštera Dolní Česká 1. Vstupné dobrovolné.

DARY NA DOROST

Dary na dominikánský dorost je možné zasílat na čú: 6375022/2700 s vs: 367678. Všem dárcům velmi děkujeme a modlíme se za ně, aby jim Pán jejich štědrost oplatil.

fr. Cyprián OP, syndik provincie

HNUTÍ PRO ŽIVOT ČR

Hlubočepská 85/64, 152 00 Praha 5, tel.: 603 976 231, e-mail: info@prolife.cz, <http://prolife.cz>

Modlitby za nenarozené děti. Zveme všechny lidi dobré vůle ke společné modlitbě růžence, žalmů, proseb a slavení mše svaté za nenarozené děti, těhotné maminky, zdravotnický personál a jiné potřeby.

Olomouc: před porodnicí Fakultní nem. každý poslední čtvrtek v měsíci v 16 hodin modlitba růžence; od 18 hodin mše svatá v dominikánském klášterním kostele „Za zastavení zla potratů“; kontaktní osoba: Markéta Tomečková, tel.: 606 739 313

Nabídka kláštera mnišek v Chalais

Klášter se nachází v nádherné krajině v horského masivu Velké Kartouzy poblíž Grenoblu. Součástí kláštera je dům pro hosty, který je především v létě hojně využíván. Pro zajištění jeho provozu hledají sestry mnišky pomoc.

Mezi 1. červencem až 15. zářím jsou mladí (dívký i chlapeč) zvaní na dvou až čtyř týdně pobyť. Zájemce může přijet sám anebo mohou být dva či tři najednou. Ubytování a strava jsou zdarma výměnou za asi dvě a půl hodiny práce dopoledne (o něco více jeden den v týdnu, kdy se pečou sušenky). Práce spočívá v pomoci v sušenkárně a v úklidu pokojů pro hosty. Zájemce si sám hradí cestu do Grenoblu, kam pro něho sestry přijedou. V případě velkých obtíží jsou sestry ochotny něco přispět na cestovné.

Nejlépe je ovládat francouzštinu, dá se vystačit i s angličtinou. Pro zájemce sestry nabízejí pomoc při zdokonalování znalosti francouzského jazyka. Je také možné účastnit se liturgie komunity. Možnosti pro výlety a túry do okolí jsou rozmanité. Neváhejte využít této skvělé nabídky!

Bližší informace: Fr. Benedikt Mohelník OP (benedikt@op.cz), <http://chalais.fr>

**Kurz malby a kresby
v přírodě**

19.-21.6.2006

v Bojkovicích

**Zájemci se mohou informovat
na adrese:**

marie@dominikanka.cz

PROSBY O MODLITBY

- ❖ za magistra řádu
- ❖ za otce provinciála fr. Benedikta OP a bratry zastávající provinční officia
- ❖ za naše představené a za Boží pomoc pro všechna důležitá rozhodnutí
- ❖ za projekt přestavby pražského kláštera
- ❖ za nová povolání pro všechny větve dominikánské rodiny
- ❖ za naše bratry a sestry, kteří kdekoli na světě trpí kvůli výkonu své služby
- ❖ za apoštolské působení v médiích, především na internetu
- ❖ za projekt křesťanského knihkupectví OLIVA
- ❖ za nemocné členy, příbuzné a přátele dominikánské rodiny
- ❖ za uzdravení sestry Imeldy z jirkovského sdružení LSSD
- ❖ za naše bratry a sestry působící ve školství
- ❖ za naše bratry studenty ve Francii
- ❖ za znojenské mnišky, které hledají nový příbytek
- ❖ za farnost v Praze na Zlíchově a za misijní středisko na Barrandově
- ❖ za rozvoj teologie a křesťanské filosofie na Teol. fakultě v Č. Budějovicích
- ❖ za Petra Postupu, aby našel zaměstnání

ÚMYSLY APOŠTOLÁTU MODLITBY

(1. všeobecný, 2. misijní, 3. národní)

Denní modlitba: Nebeský Otče, kladu před tebe celý dnešní den. Přináším ti v něm své modlitby, práce, radosti i utrpení ve spojení s Ježíšem Kristem, který ve mši svaté neustále zpřítomňuje oběť sebe samého za záchranu světa. Duch svatý, který jej vedl, kéž je i mým průvodcem a vyzbrojí mě silou pro svědectví o tvé lásce. To vše přináším jako svou nepatrnou oběť, spolu s Pannou Marií, Matkou našeho Pána a Matkou církve, zvláště na úmysly, které nám předkládá Svatý Otec a naši biskupové pro tento měsíc.

ČERVEN

1. Aby mezinárodní pozornost vůči chudším zemím dala vzniknout konkrétní pomoci, zvláště ve snížení zdrcujícího břemena zahraničních dluhů.
2. Aby církve, které působí v oblastech poznamenaných násilím, byly podporovány láskou a konkrétní blízkostí všech katolíků na světě.
3. Aby na přimluvu apoštola národů evangelium postupovalo do všech oblastí a okamžiků každodenního života.

LAICKÁ SDRUŽENÍ SVATÉHO DOMINIKA

ZPRÁVY Z MÍSTNÍCH SDRUŽENÍ

MS BRNO (*představený Radovan Michael Plšek*)

V měsíci únoru jsme blahopřáli našemu bývalému představenému bratru Ladislavu Tarsiciovi Malinkovi k 80. narozeninám, které oslavil 28. 2. Bratr s velkou péčí vedl naše sdružení po dvě období. Ať mu Pán žehná a může stále chodit mezi nás jako dosud.

Společné postní setkání spojené s duchovní obnovou vedl otec Tomáš Bahounek. Tentokrát si vzal téma z Dantovy Božské komedie a dal název Procházka Dantovým očištěm. Určité části citoval a komentoval. Také poukázal na to, že Dantemu bylo známo učení sv. Tomáše Akvinského, protože je to z jeho díla patrné. Téma vzbudilo pozornost, přišli nejen terciáři, ale též více hostů než obvykle.

Ve dnech 12. – 26. 4. se v rámci Setkání mezi uměním konala pozoruhodná výstava Hmatové sochařství. Vystavovali nevidomí umělci sdružení v Tasově v Mezinárodním centru ATM (Axmannovo technické modelování). Jejich práce jsou nesmírně zajímavé a velmi věrné, ani se nechce věřit, že sochař nevidí. Byly tam plastiky inspirované Biblií (Jonáš a velryba, Jana Křtitele hlava na míse, Panna Maria, Josef, Lotova žena, Bible – kniha, dále andělé, sv. František), dále užitkové předměty, misky, nádobky na tužky a vařečky, hmatová těžítka, křížky na zavěšení, pokladnička jako hlava. Umělci: Petra Voglová, František Koplík, Pavel Sláma, Petr Pavelek, Božena Přikrylová. Ze Slovinska Jana Povalej a z Finska Joni Takumen. Zakladatel Štěpán Axmann původně působil v Brně od roku 1995 a od roku 2000 centrum přestěhoval do Tasova a vyučuje tam i s manželkou. Na tuto metodu má patent.

Výstava měla značnou odezvu. Prosme za Boží pomoc a požehnání tomuto projektu.
Stanislava Kateřina

MS HORNÍ NĚMČÍ (*představená Marie Zdislava Machálková*)

Dne 29. 6. 2009 oslaví naše sestra Anna Růžena Milošová 70 let života. Přejeme jí hodně Božeho požehnání, zdraví a ochranu Panny Marie a přimluvu našeho otce Dominika.

MS OLOMOUC (*představená Zdislava Kvapilová*)

<http://opolomouc.googlepages.com>

Program setkání na období 2008/2009 – Téma: Rok svatého Pavla

13. 6. 2009 Setkání v klášteře – Téma: smrt sv. Pavla

11. 7. 2009 Pout' na Sv. Kopeček u Olomouce

8. 8. 2009 Setkání v klášteře – oslava svátku sv. Dominika

MS PLZEŇ (představený Jan Vincenc Horáček)

Společná setkání každé první úterý v měsíci od 16:00 do 17:30. Program: společná modlitba, četba Stanov a Partikulárních směrnic, formační přednáška či rozhovor, liturgie hodin (nona). Po setkání je možno účastnit se s farností modlitby růžence, mše sv. (18:00) a nešpor. <http://www.pmr.op.cz>

MS 3. PRAŽSKÉ (představený Petr Ondřej Chaloupský)

Další setkání se koná 8. 6. 2009 – 18:00 růženec, 18:30 mše sv.+ nešpory, cca 19:20 setkání ve velké hovorňe. Další program na: <http://www.laici3ps.op.cz>

MS 4. PRAŽSKÉ (představená Miloslava Anna Zásmětová)

Sejdeme se v sobotu 6. června u sv. Jiljí. Program obvyklý.

MS 5. PRAŽSKÉ (představený Jan Jáchym Beneš)

Setkání našeho sdružení se konají jednou za čtrnáct dní ve čtvrtek večer u sv. Jiljí. Každé setkání začíná v 18:30 hodin mší svatou a nešporami, poté následuje další program ve velké hovorňe nebo v kapli svaté Zdislavy. Termíny: 11. 6., 25. 6. 2009

JUBILEA BRATŘÍ A SESTER

1. 6. S. M. Bohdanka Knotková (Bojkovice)	78. narozeniny
2. 6. S. M. Beata Súkupová (Střelice)	79. narozeniny
4. 6. Fr. Šimon Hlavatý (Praha)	51. narozeniny
8. 6. Fr. Rajmund Tretera (Praha)	69. narozeniny
15. 6. Fr. Ignác Bürgl (Jablonné v Podještědí)	43. narozeniny
15. 6. Fr. Romuald Rob (Praha)	35. narozeniny
18. 6. Fr. Damián Němec (Olomouc)	49. narozeniny
24. 6. Fr. Antonín Krasucki (Praha)	20. výročí svěcení
25. 6. S. M. Markéta Borková (Bojkovice)	59. narozeniny
25. 6. Fr. Valentin Laburda (Uherský Brod)	20. výročí svěcení
26. 6. S. M. Rafaela Slavíková (Praha)	35. narozeniny
26. 6. Fr. Romuald Rob (Praha)	10. výročí svěcení
26. 6. Fr. Cyprián Suchánek (Praha)	10. výročí svěcení
26. 6. Fr. Irenej Šiklar OP (Olomouc)	10. výročí svěcení
27. 6. Fr. Jordán Vinklárek (Praha)	45. výročí svěcení
29. 6. S. M. Miroslava Švábenská (Bojkovice)	92. narozeniny
30. 6. S. M. Arnošta Mošťková (Střelice)	65. narozeniny
30. 6. Fr. Alvarez Kodeda (Znojmo)	48. narozeniny
30. 6. S. M. Magdalena Švarcová (Jablonné v P.)	41. narozeniny

Všem jubilantům blahopřejeme a vypošujeme Boží požehnání.

NAKLADATELSTVÍ KRYSTAL OP

Krystal OP, Husova 8, 110 00 Praha 1, tel. 224 237 750
<http://krystal.op.cz>; e-mail: krystalop@volny.cz

Nakladatelství Krystal OP publikuje teologickou, duchovní a filosofickou literaturu. Je svázáno s dominikánským řádem a sídlí v pražském dominikánském klášteře.

Nakladatelství se snaží, stejně jako řád bratří dominikánů, sloužit slovem k poznání pravdy. Navazuje na prvorepublikovou dominikánskou edici stejného jména. Chcete-li nakladatelství Krystal OP finančně podpořit, můžete tak učinit prostřednictvím účtu Provincie řádu bratří Kazatelů: 6375022/2700, var. symbol 5797825. Předem děkujeme za Váš dar. Jedná se o položku odčitatelnou z daní. Potvrzení na požádání vystavíme.

ONLINE KNIHY

Suma teologie • <http://www.krystal.op.cz/sth/sth.php>
 Jeruzalémská bible • <http://www.krystal.op.cz/jb/index.htm>
 časopis Amen • <http://www.krystal.op.cz/amen/index.htm>

PRODEJNY, KDE KOUPITE NAŠE KNIHY**knihkupectví OLIVA**

Jilská 7, Praha 1, tel.: 606 657 544, <http://oliva.op.cz>
 Otevřeno: Po-Pá 10-18 hod.

Knihkupectví u sv. Jindřicha

Jindřišská 23, Praha 1, tel.: 224 212 376, <http://www.ikarmel.cz/jindrich>
 Otevřeno: Po-Pá: 9-19 hod., So: 9-13 hod.

Knihkupectví u sv. Vojtěcha

Kolejní 4, Praha 6, tel.: 220 181 721, <http://svatyvojtech.blogspot.com>
 Otevřeno: Po-Pá: 8-18 hod.

Karmelitánské nakladatelství

<http://www.ikarmel.cz>

Karmelitánské nakladatelství je naším hlavním distributorem. Má knihkupectví mj. v Olomouci, Ostravě, Plzni. Na Slovensku naše knihy objednáte též prostřednictvím Karmelitánského nakladatelství.

Naše knihy lze koupit rovněž v dominikánských kláštřech

v Olomouci: Slovenská 14, [http://olomouc@op.cz](mailto:olomouc@op.cz)

v Plzni: Jiráskovo nám. 30/814, tel. 377241660, [http://plzen@op.cz](mailto:plzen@op.cz)

v Jablonném v Podještědí: Klášterní 33, tel. 487762105, [http://jablonne@op.cz](mailto:jablonne@op.cz)

KNIHKUPECTVÍ OLIVA

Jilská 7, 110 00 Praha 1, tel. 606 657 544, <http://oliva.op.cz>
e-mail: knihy-oliva@quick.cz, Otevřeno: Po-Pá 10-18 hod.

Knihkupectví, které se nachází v komplexu pražského dominikánského kláštera, nabízí kompletní produkci nakladatelství Krystal OP a nejúplnější nabídku literatury a časopisů z oblasti křesťanství, judaica, pravoslavi. Najdete zde rovněž historickou a filosofickou literaturu.

Novinky a kompletní nabídku naleznete v našem internetovém knihkupectví <http://oliva.op.cz>. Chcete-li být pravidelně informováni o novinkách, napište nám: [mailto: knihy-oliva@quick.cz](mailto:knihy-oliva@quick.cz). Těšíme se na Vaši návštěvu a objednávky!

NOVINKY

Misha Meier: Justinián

Život a vláda východořímského císaře.
Pavel Mervart, brož., 187 str., 229 Kč

Petr Karas: Boží slovo na každý den

Praktická pomůcka k rozjímání nad Písmem zahrnuje odkazy na biblické texty, které se čtou při každodenním slavení eucharistie v průběhu celého roku.
KN, brož., 223 str., 129 Kč

Graham Tomlin: Sedm hlavních hříchů a jak je překonávat

Autor píše promyšleným a zároveň srozumitelným způsobem, který zaujme čtenáře širokého spektra a speciálně ty, kdo sami duchovně formují druhé nebo se na tuto službu připravují.
KN, brož., 141 str., 159 Kč

Sue Mayfieldová: Objevování modlitby

Kniha může být výbornou pomůckou pro katechety, ale i jakousi učebnicí modlitby pro samouky, přičemž inspiraci v ní jistě najdou začátečníci i pokročilí.
KN, brož., 127 str., 139 Kč

Jiří Kuthan, Miroslav Šmied: Korunovační řád českých králů

Výpravná publikace na křídovém papíře s množstvím obrazového materiálu, včetně latinsko-českého korunovačního řádu.
Filozofická fakulta, váz., 435 str., 990 Kč

SALVE. Revue pro teologii a duchovní život

Velké nám. 35, 500 01 Hradec Králové, <http://salve.op.cz>
e-mail: dominika@diecezezhk.cz, tel. 495 063 625

Pro Českou dominikánskou provincii a Biskupství královéhradecké vydává nakladatelství Krystal OP.

PŘEDPLATNÉ

Revue Salve si můžete objednat na adrese:

distribuce: Postservis, odd. předplatného, Poděbradská 39, 190 00 Praha 9, www.periodik.cz;
e-mail: postabo.prstc@cpost.cz, bezplatná infolinka České pošty 800 104 410
distribuce knihkupci: Krystal OP, Husova 8, 110 00 Praha 1, tel. 224 237 750, e-mail: krystalop@volny.cz
cena jednoho čísla 60 Kč; roční předplatné včetně poštovního 220 Kč, sponzorské 350 a více Kč

Salve 1/09 – Život Ducha

První letošní číslo revue Salve nazvané Život Ducha vychází ve svém půdorysu z dominikánské teologické dílny z léta 2008, jež byla zaměřena právě na pneumatologii. Salve navíc rozšiřuje a obohacuje české příspěvky o další podnětné studie předních teologů 20. století.

Vstupní článek Tomáše Machuly uvádí do problematiky „mluvení o Trojici“, ukazuje základy, na nichž je jak z teologického, tak filozofického hlediska možné stavět lidské přemýšlení o výsostném tajemství, jakým je Trojice. Texty teologů Congara OP, de la Potterieho SJ a Le Guilloua OP ukazují mnohostrannost teologického myšlení o Duchu Svatém – ať je to jeho údajná „ženskosť“ v kontextu nejen starozákonním, ale i současném, jeho role při formování ekleziologie, vycházející ze dvou různých novozákonních pojetí, či role Ducha ve východním křesťanství.

Rozhovor s americkým teologem Bruce D. Marshalllem otevírá nejen další pohled na současnou teologii Ducha Svatého, ale je v neméně míře i portrétem zajímavé osobnosti s odlišnou teologickou zkušeností. Prof. Marshall mimo jiné poukazuje na některé myšlenkové stereotypy, nesouhlasí např. s tezí ohledně údajného deficitu západní pneumatologie oproti pneumatologii východní.

Karel Šprunk a Benedikt Mohelník OP každý z jiného úhlu uvažují o vztahu Ducha Svatého a přátelství jakožto mimořádné lidské schopnosti, jež je právě odrazem vnitřního života Trojice. Studie Štěpána Filipa OP o Zákonu Ducha u sv. Pavla vyzývá k pravému chápání svobody, jež se křesťanům dává.

Výtvarný doprovod čísla tentokrát tvoří unikátní cyklus reprodukcí z animovaného filmu Magdaleny Bartákové Zahradu uzavřená, inspirovaného starozákonní Písní písní, jenž vyvolal v uměleckých kruzích oprávněný zájem a sklídl řadu ocenění.

RES CLARITATIS. Aktuální zpravodajství z katolického světa

Res Claritatis, Hlubočepská 85/64, 152 00 Praha 5, redakce@claritatis.cz
<http://res.claritatis.cz>, číslo účtu 1683820001/5500

RC MONITOR – zpravodajský čtrnáctideník vydávaný o. s. Res Claritatis pod záštitou České dominikánské provincie. Noviny jsou zaměřeny na osvětu široké veřejnosti v oblasti života a postojů římskokatolické Církve jako prevence náboženské nesnášenlivosti a xenofobie. Periodikum je distribuováno zdarma; jeho vydávání je možné jedině díky zaslaným darům, které pokrývají náklady na tisk a distribuci. Náklady na jedno číslo činí přibližně 15 Kč, což ročně znamená 315 Kč. Všem dárcům Pán Bůh zaplat'. Dary lze podle § 15 odst. 1 zákona č. 586/1992 Sb. uplatnit pro snížení základu daně.

objednávky: Res Claritatis, Hlubočepská 85/64, 152 00 Praha 5, redakce@claritatis.cz
pravidelné zaslání zpráv e-mailem: registrace na <http://res.claritatis.cz>

Vychází 10. a 11. číslo RC Monitoru

Poslední čísla RC Monitoru jsou věnována apoštolské cestě Benedikta XVI. do Svaté země. Podrobně mapují program jeho cesty a přinášejí mnohé z jeho projevů, které v rámci své návštěvy ve Svaté zemi pronesl.

V 10. čísle Ondřej Šipr nabízí portrét francouzského kvantového fyzika a filozofa přírodních věd Bernarda d'Espagnata, který letos obdržel Templetonovu cenu.

V 11. čísle se Matyáš Zrno z Občanského institutu zamýšlí nad budoucností KDU-ČSL a Marie Mocová s Pavlem Marešem informují o poslední přednášce z cyklu o sociální nauce církve Iniciativy 17-11; proslavil ji P. Marek Vácha na téma Bioetika: umění žít a život chránit.

Pohlednice pro Svatého otce

Sdružení Res Claritatis vydalo pohlednici pro Benedikta XVI., která – v italštině a češtině – vyjadřuje papeži podporu v dnešní nelehké situaci, kdy je proti němu vedena v médiích soustavná kampaň.

Pohlednici si můžete prohlédnout na <http://claritatis.cz/propapanostro.pdf>. Objednat si ji můžete na adrese redakce@claritatis.cz v množství minimálně 30 ks.

NÁBOŽENSTVÍ A ŽIVOT

V prosincovém čísle Deutsche Rundschau z loňského roku psal Paul Fechter asi takto: Církev dnes stojí před tím, že její slova, slova jejích duchovních a její texty zevšedněly a jsou častým používáním vyprázdněny a vyčerpány, takže jsou to slova prázdná, pokud nejsou tím, kdo je používá, naplněna životem prýšticím z jeho duše. Stejně tak stojí církev před tím, že pochopení, a to i v případě živého obsahu, je slabé a že sama slova nepozorovaně odpuzují. Svět křesťanských slov se dnes vznáší z větší části ve vzduchu. Vedle toho však bylo u protestantů i u katolíků vybudováno něco

jiného, jakési horní království slov a pojmů nikoli již církevních, ale teologických, k nimž má i ze vzdělaných laiků přístup jen jejich velmi malá část.

Je na tom mnoho pravdy, i když snad doslova tento pesimismus brát nemusíme. Nelze však oddiskutovat, že pro velké masy i křesťanského lidu jsou slova vyjadřující nejhlubší křesťanské pravdy zcela prázdná a neříkají jim zhora nic. Částečně to zavinil způsob, jak kazatelé, duchovní řečníci a duchovní spisovatelé mluví. Odchýlili se od řeči lidu a často zabředli do rétorického patosu, z něhož se mnohdy nemohli a nemohou dostat; částečně je vina také na straně věřících, kteří se církevní mluvě vzdalují, protože se vzdalují i církevnímu učení, a to jak v myšlení, tak v životě. Proto by bylo nespravedlivé nechávat vinu jen na kazatelích. Je sice pravda, že je zapotřebí, aby se kazatel od mrtvé litery odpoutal co nejvíce a snažil se mluvit řečí, která je lidu srozumitelná, řečí živou, která je výrazem nitra. To ovšem předpokládá hluboký náboženský život, znamená to kontemplaci pravdy a přijetí této pravdy za svou a život z ní, protože jen z plnosti kontempace může vycházet slovo, které zasáhne srdce posluchače. Mimoto je nutné, aby duchovní řečník také znal dobu a její bolesti, aby znal potřeby doby a jejích lidí, neboť jinak bude možná mluvit dobře k lidem šestnáctého století, ale nikoli dvacátého.

Pokud však křesťané křesťanské pojmy a slova nechápou, pokud jsou pro ně slova, která vyjadřují nejhlubší tajemství, jen prázdná, pak je třeba hledat vinu i na jejich straně. Je sice celkem pravda, že se dnes církev se svými náboženskými pojmy vznáší ve vzduchu a že je málo těch, kdo jsou zasvěceni do krás katolické teologie, ale z toho pro laiky plyne jen povinnost, aby se starali o náležitě prohlubování svého náboženského vzdělání. Jako každá věda, tak i teologie má nárok na svou terminologii, které samozřejmě nerozumí každý, stejně jako se neodborník nemůže pouštět do problémů chemie nebo lékařství. Vytýkat teologii, že mluví jinak, než se mluví v obyčejném životě, by bylo stejné, jako kdyby se prostý člověk rozčiloval nad tím, že nerozumí učeným výkladům geologa nebo chirurga. Náboženství je pro život, ale lékařství je taky pro život. A jestliže má lékař právo mluvit tak, že mu neodborník nerozumí, nesmí se divit, že když teolog mluví odborně, tak rovněž používá výrazů, které jsou prostému člověku snad cizí. Náboženství je pro život, ale to neznamená, že o náboženství a víře nemůže být opravdová věda. A každá věda předpokládá náležitě školení a také určitý způsob vyjadřování.

Praktický závěr je ten, že katolík, který si je vědom velikosti a krásy své víry, se nespokojí s tím, že prostě věří, ale snaží se osvojit si i co nejhlubší náboženské poznání, snaží se vniknout do tajů bohovědy, nikoli ovšem proto, aby se mohl honosit svými náboženskými vědomostmi, ale aby svůj život co nejdokonaleji uspořádal podle křesťanských pravd. Nejde o poznání pro poznání, nýbrž o poznání, které plodí lásku a život.

Reginald Maria Dacik OP

Z časopisu Na hlubinu 9 (listopadu)/1937, redigováno

NEKROLOGIUM

2. června 1909

zemřel v Petrohradě v Rusku **P. Metoděj Macháček**. Narodil se 27. prosince 1862 v Poličné na Moravě. Gymnasium studoval ve Valašském Meziříčí a od roku 1883 začal studovat v Praze na právnické fakultě. V roce 1885 vstoupil do řádu a 6. září 1886 složil v Olomouci řeholní sliby. Studoval ve Vídni, kde 25. července 1890 přijal kněžské svěcení. Působil jako kazatel ve Frýsachu, Košicích, kde založil klášter sester dominikánek se sirotčincem, a v Uherském Brodě. V roce 1901 byl vyslán představenými do Petrohradu v Rusku jako apoštolský misionář. I v Petrohradě založil sirotčinec. Pohřben je v Petrohradě. Ať odpočívá v pokoji.

6. června 1939

utонуl v Řevnicích bratr spolupracovník **Ivan Pittner**. Narodil se 9. února 1918, profes složil 16. února 1939 v Praze. Pohřben je v Praze. Ať odpočívá v pokoji.

8. června 1934

zemřel ve Znojmě **P. Kajetán Rischling**. Narodil se 7. prosince 1884 v Ústí nad Labem. Od dětství ministroval u dominikánů v Ústí nad Labem. V roce 1904 vstoupil do noviciátu. Byl však fyzicky slabý a měl dětský nevyvinutý hlas, proto nebyl připuštěn ke slibům. Vstoupil proto do semináře v Litoměřicích. Vytrvalým úsilím si vycvičil hlas. Dne 16. července 1911 přijal kněžské svěcení a působil hlavně v České Lípě a ve Šluknově. Miloval řád sv. Dominika a stal se terciářem. Ve Šluknově založil společenství třetího řádu sv. Dominika. Chtěl znovu vstoupit do řádu, ale narazil na odpor litoměřického biskupa. Teprve po válce, v roce 1918, vstoupil s dovolením řádového magistra znovu do řádu. Řeholní sliby složil 21. října 1919 ve Štýrském Hradci. Působil pak v Grazu a v Ústí nad Labem. V letech 1927-1933 byl převorem kláštera v Ústí nad Labem. V tomto období byl ústecký klášter opět připojen k České provincii. P. Kajetán zůstal v České provincii. Od roku 1928 se specializoval na lidové misie. Poslední rok svého života působil ve Znojmě jako ředitel lidových misí, kazatel a oblíbený zpovědník. Pohřben je ve Znojmě. Ať odpočívá v pokoji.

19. června 1944

zemřel v Litoměřicích bratr spolupracovník **Gilbert Kolbaba**. Narodil se 5. října 1860 v Hradci Králové, sliby složil 26. února 1892 v Litoměřicích. Sloužil Bohu v kláštřech v Olomouci, Litoměřicích, Štýrském Hradci, Szombately v Maďarsku. Po obnovení České provincie v roce 1905 působil v kláštřech v Ústí nad Labem a Litoměřicích. Pohřben je v řádové hrobce v Litoměřicích. Ať odpočívá v pokoji.

26. června 1989

zemřel v brněnské nemocnici **P. Jakub Antonín Zemek**. Narodil se 15. června 1914 ve Vlčnově, sliby složil 28. září 1932 v Olomouci a na kněze byl ordinován 4. července

1937. Působil jako kaplan v Plzni, kazatel a lidový misionář v Praze a Uherském Brodě. Za války pomáhal odbojářům a podílel se na ukrývání manželky generála Svobody. V roce 1946 byl zvolen převorem ve Znojmě. 28. června 1948 byl zatčen a jako první z kněží byl 24. září 1948 odsouzen k 18 letům vězení. Byl obviněn, že jako znojemský převor organizoval převádění uprchlíků do Rakouska. Skutečným důvodem byl jeho nekompromisní postoj ke komunistickým nabídkám ke kolaboraci a odhalování podvodných machinací během voleb na znojemsku. Během svého věznění prošel věznicemi v Plzni na Borech, na Mírově, Pankráci, v Ilavě, Leopoldově a Valdicích. Svůj nekompromisní postoj si zachoval i během věznění a byl za to mnohokrát trestán. Na svobodu byl propuštěn na amnestii v květnu 1960. Pracoval pak v civilním zaměstnání v Brně. V roce 1968 se aktivně zapojil do činnosti organizace politických vězňů a do obnovování činnosti dominikánského řádu. Bylo mu rovněž dovoleno vypomáhat v brněnských kostelích, naposledy u sv. Maří Magdaleny. Pohřben je ve svém rodišti ve Vlčnově. Ať odpočívá v pokoji.

27. června 1984

zemřel v brněnské nemocnici **P. PhDr. a Theol.Mag. Metoděj Petr Habáň**. Narodil se v Huštěnovicích u Uherského Hradiště 11. září 1899, sliby složil 25. září 1919 v Olomouci, na kněze byl ordinován 13. července 1924 v Olomouci. Studoval v Římě na Angeliku, kde získal doktorát filosofie. Byl profesorem na provinčním řádovém učilišti v Olomouci a v diecézním semináři, magistrem noviců a kleriků. Založil a redigoval časopis Filosofická revue, v roce 1932 organizoval mezinárodní tomistický kongres, každoročně vedl akademické týdny, účastnil se na překladu Teologické summy sv. Tomáše Akvinského, přednášel a psal knihy. V letech 1938-1942 byl provinciálem České provincie. Spolupracoval při obnově dominikánských mnišek, byl exercitátorem a duchovním vůdcem mnoha duší. 24. září 1948 byl poprvé odsouzen a uvězněn za údajné podporování protistátní organizace. Po třinácti měsících byl propuštěn z vězení na amnestii a nastoupil jako kaplan k mniškám do Ústí nad Labem. S nimi se přestěhoval do Litoměřic, po vyvezení sester do Bohosudova 27. září 1950 zůstal v litoměřickém klášteře s fr. Marianem a dvěma kleriky. Odsud byl umístěn jako farář v Úštěku u Litoměřic. Pokoušel se dál tajně organizovat řeholní život, soustřeďoval kolem sebe zájemce o řád i kleriky, kteří byli na svobodě. Byl však znovu uvězněn a 20. října 1952 odsouzen ke čtyřletému vězení. Po propuštění v roce 1955 pracoval v civilním zaměstnání jako účetní v Jihlavě a pak jako kontrolor v Děčíně. Krátkou dobu působil v duchovní správě v Tatrovicích. Od roku 1959 působil jako farář při poutním kostele Panny Marie v Chlumu nad Ohří. I zde usiloval o obnovení řeholního života a tak nemálo přispěl k obnově života České provincie. V roce 1973 mu byl odebrán státní souhlas k duchovenské činnosti. Žil pak ještě krátkou dobu na Chlumu, pak v Karlových Varech u přátel, později v Praze a Brně. I ve svém stáří vyučoval zájemce filosofii a teologii, byl duchovním vůdcem mnoha mladých lidí. Pohřben je v řádovém hrobě v Olomouci. Ať odpočívá v pokoji.

24 TOMISTICKÝCH TEZÍ

23. Protože je božská esence totožná s aktuálností samého bytí, tj. je samotným subsistentním bytím, je nám zřetelně ustavena ve svém metafyzickém charakteru. Tím nám ukazuje důvod své nekonečné dokonalosti.

Předposlední teze vyvozuje důsledky totožnosti esence a bytí v Bohu. Toto téma bylo již probíráno ve třetí tezi. A protože je to už dost dlouho, co v *OPusculu* byla třetí teze probírána, pro zájemce o oživení si této otázky odkazujeme také na internet: (<http://www2.tf.jcu.cz/~machula/tomismus/24.htm>). Stručně si tuto problematiku připomeňme. Každé jsoucno může být nahlíženo na jedné straně z úhlu „čím je“ a na druhé straně z úhlu „že je“. To první je důraz na esenci (co je dané jsoucno zač) a to druhé na existenci (že je, že existuje). Jsoucna aktuální jsou takto metafyzicky složena z esence a bytí, kdežto jsoucna potenciální čili možná jsou vlastně jen myšlené esence, které nemají aktuální existenci. Bůh je zde ale poněkud speciálním případem jsoucna. Jako jediné aktuální jsoucno v něm totiž skladba dvou metafyzických principů esence a bytí není.

To může znít na první pohled divně, protože o Bohu můžeme také říci, kdo je (esence) a že je (bytí čili existence). Odpovědí zde je, že Bůh není skladbou dvou principů, ale je dokonale a naprosto jednotný. Esen-

ce a bytí v něm nejsou rozlišeny. Co to znamená? Připomeňme si, že v prvních tezích jsme probírali otázku potence a aktu čili možnosti a uskutečnění. Každé aktuální jsoucno v sobě má nějakou míru aktu, která je jakýmsi způsobem vymezena. Člověk aktuálně existuje, je skutečný, ale to, že je člověk, znamená, že není kámen, pes nebo Bůh. Toto vymezení „člověkovitosti“ je dáno esencí. Esence je tedy jakési vyčlenění části možných charakteristik (proto je esence potencí čili možností), které jsou uskutečněny přijetím existence (která toto uskutečnění čili aktuálnost působí). Bůh je ale tak dokonalý, že jeho esence není jakoby „vykousnutím“ malé části velkého koláče aktuálnosti, ale je onou aktuálností samotnou. Je plností veškeré dokonalosti, kterou tvorové pouze částečně sdílí. Tato částečnost, přesněji řečeno konkrétní druh této částečnosti (proč je kámen zrovna kamenem a ne něčím jiným apod.) je esenciální vymezení určité části celku dokonalosti. Bůh ale není nějak částečně vymezen z celku dokonalosti, ale je dokonalostí sa-

mou. Připomeňme, že vrcholem veškeré aktuálnosti a dokonalosti je bytí. Proto je v případě Boha esence totožná s bytím.

Tvorové mají určitou omezenou účast na Boží dokonalosti, Bůh je touto dokonalostí samotnou. A zaměníme-li slovo „dokonalost“ za slovo „bytí“, které je nejvyšší dokonalostí a aktuálností, pak můžeme celou větu říci tak, že tvorové mají určitou omezenou účast na bytí, kdežto Bůh je bytím samotným. Rozlišovat esenci a bytí jako dva různé principy u něj tedy nemá smysl.

To, že je Boží esence totožná s Božím bytím, souvisí samozřejmě s již zmíněnou maximální dokonalostí Boží. Tvor je ve své aktualizaci, tj. ve svém uvedení do bytí a udržování v bytí odkázán na Boha, kdežto Bůh je naprosto nezávislý. To vyjadřuje i termín „subsistentní bytí“ (Tomáš používá slavný latinský výraz *ipsum esse subsistens* tj. samotné subsistující bytí). Termín „subsistence“ byl vysvětlen v 5. tezi, takže jen stručně připomeňme, že se jedná o nezávislou existenci na něja-

kém vyšším celku. Subsistující nebo subsistentní bytí je tedy bytí, které není součástí skladby esence – bytí, ale je bytím samotným. A protože esence vystihuje u tvorů míru dokonalosti, která je daná mírou účasti tvora na bytí, je Bůh jakožto subsistentní bytí dokonalostí samotnou. Není totiž nijak omezen esenciálním vymezením. Proto tato teze mluví o nekonečné dokonalosti. Posledním bodem, který by mohl být nejasný, je zmínka o metafyzickém ustavení božské esence. Tím se myslí skutečnost, že esence tvorů je ustavena fyzicky, to znamená skladbou materie a formy (hmotná jsoucna) nebo metafyzicky jakožto určité vymezení dokonalosti (andělé). Bůh však není v žádném případě hmotný a jeho esence tedy není ustavena fyzicky. Je ustavena metafyzicky, ale nikoli jako u andělů určitým vymezením dokonalosti, ale totožností s dokonalostí samotnou, tedy s bytím. Proto je Boží esence nikoli fyzická (tím se liší od tělesných tvorů), ale metafyzická, a to metafyzická *par excellence* (tím se liší od andělů).

Tomáš Machula

(Příště: 24. teze: „Čistotou svého bytí je Bůh oddělen ode všech konečných věcí. Z toho je jasné předně to, že svět nemůže od Boha pocházet jinak než stvořením. Dále pak to, že stvořitelská moc, která v prvé řadě dosahuje jsoucna jakožto jsoucna, nemůže být žádné konečné přirozenosti sdělena ani zázrakem. A konečně že jakýkoli stvořený činitel může mít vliv na bytí jakéhokoli účinku pouze prostřednictvím pohybu přijatého od první příčiny.“)